

กระดูกสันหลังคดในเด็กสรีระผิดปกติที่ต้องสังเกต

ศูนย์ : ศูนย์กระดูกสันหลัง

บทความโดยแพทย์ : นพ. บดินทร์ วัฒนวนิชกุล

กระดูกสันหลังคด (Scoliosis) เป็นความผิดปกติที่พบได้บ่อยตั้งแต่แรกเกิดถึงช่วงวัยรุ่น มักไม่มีอาการเจ็บปวดใดๆ จะเป็นเรื่องรูปร่าง โครงสร้าง และความสมดุลของร่างกาย ส่วนใหญ่ที่จะสังเกตได้ คือ เด็กเดินตัวเอียง บริเวณหัวไหล่ สะโพกมีความสูงต่ำไม่เท่ากัน สะบักด้านหลังอาจจะนูนต่างกันนิดหน่อย บริเวณเอวอาจจะมีรอยคอดเว้าดูไม่สมดุล กระดูกสันหลังคดในเด็กหากปล่อยทิ้งไว้จนรุนแรงจะส่งผลกระทบต่อกระดูกสันหลัง โค้งไปด้านหลัง ปวดในระยะยาว และอาจร้ายแรงจนส่งผลกระทบต่อระบบการทำงานของหัวใจได้ รวมทั้งยังกระทบต่อบุคลิกภาพ ยังส่งผลให้ตัวเตี้ยลงมากขึ้นทุกปีอีกด้วย หากสังเกตพบความผิดปกติดังกล่าว ให้เขาพบแพทย์เฉพาะทางด้านกระดูกสันหลังเพื่อตรวจและวางแผนการรักษาอย่างทันเวลาที่

- [กระดูกสันหลังคด แบ่งได้กี่ประเภท](#)
- [จะรู้ได้ไงว่าลูกกระดูกสันหลังคด](#)
- [กระดูกสันหลังคดในเด็กมีผลกระทบอย่างไร](#)
- [การวินิจฉัยโรคกระดูกสันหลังคดในเด็ก](#)
- [กระดูกสันหลังคดในเด็กที่องศาควรผ่าตัด](#)
- [ปรึกษาแพทย์ออนไลน์ ไม่เสียค่าใช้จ่าย](#)

กระดูกสันหลังคด แบ่งได้กี่ประเภท

1. กระดูกสันหลังปกติตั้งแต่แรกเกิดแต่มีการคดในภายหลัง (Adolescent idiopathic scoliosis)

เป็นภาวะที่กระดูกสันหลังคดโดยที่ไม่ทราบสาเหตุ

อาจจะเกี่ยวข้องกับเรื่องของฮอร์โมนที่ควบคุมการทำงานของระบบประสาทการทรงตัว ส่งผลให้เกิดกระดูกหลังคดได้ สามารถแบ่งได้ 3 ช่วงกลุ่มอายุ ได้แก่

- กลุ่มตั้งแต่แรกเกิด - 3 ปี โดยประมาณ 90% จะหายเองได้
- กลุ่มอายุ 4-10 ปี จะพบว่าเด็กมีอาการของกระดูกสันหลังคด เช่น บริเวณหัวไหล่ สะโพกมีความสูงต่ำไม่เท่ากัน เป็นต้น หากไม่ได้รับการรักษาอาจมีผลระยะยาวได้
- กลุ่มอายุ 10-18 ปี เป็นกลุ่มที่พบโรคกระดูกสันหลังคดได้มากที่สุด หากมีการคดที่ไม่มากก็ไม่จำเป็นต้องรักษา เพียงแต่เฝ้าสังเกตและเฝ้าระวัง การเปลี่ยนแปลงของกระดูกสันหลัง เนื่องจากเป็นช่วงที่กระดูกจะเจริญเติบโตและเด็กจะมีส่วนสูงเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว หากก่อนช่วงอายุ 15 ปี มีความเปลี่ยนแปลงของสรีระร่างกายอย่างเห็นได้ชัด ให้รีบพบแพทย์

2. การสร้างและการเจริญเติบโตที่ผิดปกติของกระดูกสันหลังตั้งแต่กำเนิด

เนื่องจากขณะแม่ตั้งครรภ์ตัวอ่อนในครรภ์มีกระดูกสันหลังที่ผิดปกติ

หรืออาจจะเกิดจากยาที่แม่รับประทานระหว่างตั้งครรภ์

3. กระดูกสันหลังคดจากระบบประสาทกล้ามเนื้อผิดปกติ

ทำให้กล้ามเนื้อและเส้นประสาทไม่สามารถรักษาสสมดุลของลำตัวและกระดูกสันหลังได้ เช่น

โรคกล้ามเนื้อโตมากกว่าปกติ กล้ามเนื้อกระดูกสันหลังฝ่อลีบ เป็นต้น

> กลับสารบัญ

จะรู้ได้ไงว่าลูกกระดูกสันหลังคด

กระดูกสันหลังคดในเด็ก จำเป็นต้องอาศัยการสังเกตเป็นหลัก

โดยผู้ปกครองสามารถสังเกตความผิดปกติจากสรีระร่างกายได้ดังนี้

- เด็กเดินตัวเอียง

- มีความสั้นยาวของขาไม่เท่ากัน
- มีแนวกระดูกสันหลังไม่ตรง
- ระดับหัวไหล่ 2 ข้างไม่เท่ากัน
- บริเวณเอวอาจจะมีรอยคอดเว้าดูไม่สมดุล
- ด้านหลังนูนทำให้คิดว่าหลังโก่ง
- สะโพกสองข้างสูงต่ำไม่เท่ากัน
- สะบักด้านหลังอาจจะนูนต่างกันนิดหน่อย

> กลับสารบัญ

กระดูกสันหลังคดในเด็กมีผลกระทบอย่างไร

- **ผลกระทบด้านสรีระร่างกาย** มีแนวสะโพกเอียง ซึ่งโครงยื่นออกมาผิดปกติ เอวและลำตัวเบี้ยว รูปร่างพิการ กระทั่งตอกระดูกสันหลัง และส่งผลให้เด็กตัวเตี้ยลงมากขึ้น
- **ผลกระทบด้านสุขภาพ** มีอาการปวดหลังเรื้อรังมากกว่าคนปกติทั่วไป มีปัญหาทางระบบหายใจ หอบเหนื่อยง่าย ปอดบวม ปอดอักเสบในระยะยาว และอาจทำให้หัวใจทำงานหนักจนสามารถเกิดภาวะหัวใจล้มเหลวได้

> กลับสารบัญ

การวินิจฉัยโรคกระดูกสันหลังคดในเด็ก

โรคกระดูกสันหลังคดในเด็ก จะมีการวินิจฉัยด้วยการซักประวัติผู้ป่วยและตรวจดูความคดของกระดูกสันหลังทั้งด้านหน้า ด้านหลังและด้านข้าง รวมทั้งการเอกซเรย์เพื่อดูความผิดปกติของกระดูกสันหลังทั้งหมด โดยใช้การวัดมุมที่เป็นมาตรฐานเพื่อดูความโค้งของกระดูกสันหลังคดควมามีมากน้อยแค่ไหน หากกระดูกสันหลังมีมุมคดมากกว่า 10 องศา ถือว่าเริ่มมีภาวะกระดูกสันหลังคด

> กลับสารบัญ

กระดูกสันหลังคดในเด็กก็องศาควรผ่าตัด

1. กระดูกสันหลังคดไม่เกิน 40 องศา รักษาโดยไม่ต้องผ่าตัด ในกรณีที่เด็กมีกระดูกสันหลังคดไม่มาก ไม่จำเป็นต้องผ่าตัด แพทย์จะแนะนำการออกกำลังกายที่เหมาะสม และทำกายภาพบำบัด พร้อมนัดติดตามเพื่อดูการเปลี่ยนแปลงของแนวกระดูกทุก 6 เดือน ถึง 1 ปี หรือในกรณีที่กระดูกสันหลังคดอยู่ระหว่าง

20 - 40 องศา แพทย์จะแนะนำการใส่เสื้อเกราะดัดหลัง อย่างน้อย 20 ชั่วโมงต่อวัน

ไปจนกว่าร่างกายจะหยุดการเจริญเติบโต เพื่อชะลอหรือป้องกันไม่ให้แนวกระดูกคดมากกว่าเดิม

- กระดูกสันหลังคด 40-45 องศาขึ้นไป รักษาโดยการผ่าตัด ในกรณีกระดูกสันหลังมีมุมองศาที่คดมาก มีองศาคดประมาณ 40-45 องศาขึ้นไป หรือมีการเพิ่มของมุมองศาที่คดมากขึ้นขณะติดตามการรักษา โดยการผ่าตัดกระดูกสันหลังคดนั้นก็เพื่อจัดกระดูกสันหลังให้ตรงไม่คดหรืองอ โดยมี 3 ขั้นตอนที่สำคัญ ได้แก่

1. **ขั้นตอนแรก** คือ การใส่อุปกรณ์เข้าไปเพื่อจัดกระดูกสันหลังให้ตรง

2. **ขั้นตอนที่สอง** คือ การทำให้กระดูกสันหลังมีความยืดหยุ่น

แพทย์เฉพาะทางด้านกระดูกสันหลังจะมีการรอบางส่วนของกระดูกสันหลังเพื่อที่จะให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น เพื่อปรับมุมกระดูกสันหลังให้ตรงที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

3. **ขั้นตอนสุดท้าย** คือ การใส่สกรูเพื่อยึดกระดูกสันหลังและเชื่อมต่อกระดูกสันหลัง

เพื่อจัดกระดูกสันหลังให้ตรงไม่คดหรืองอ พร้อมทั้งใช้เทคโนโลยีระบบนำวิถี

หรือเครื่องเอกซเรย์คอมพิวเตอร์นำวิถี (O-arm Navigation) มาเพิ่มประสิทธิภาพในการผ่าตัด

โดยการสร้างภาพ 3 มิติ ทำให้เห็นโครงสร้างทั้งหมดเพื่อความแม่นยำในการวางตำแหน่งสกรู

ซึ่งการใส่ตำแหน่งต่างๆ บริเวณที่ผ่าตัด

ทำให้สามารถสกรูเข้าไปอยู่ในตำแหน่งที่ดีที่สุดเมื่ออุปกรณ์อยู่ในตำแหน่งที่ดีที่สุดแล้ว

จะมีความแข็งแรงมากและจัดให้กระดูกกลับมาได้ตรง

> กลับสารบัญ

อย่างไรก็ตามพ่อแม่ควรหมั่นสังเกตความเปลี่ยนแปลงของลักษณะกระดูกสันหลังของเด็ก โดยวิธีสังเกตง่ายๆ คือ

การให้เด็กก้มหลัง เวลาที่ก้มแล้วมองจากทางด้านหลังแนวกระดูกสันหลังควรจะเป็นแนวตรงถ้ามีความคดโค้ง

ให้รีบเข้ามาพบแพทย์เฉพาะทางด้านกระดูกสันหลัง โดยทั่วไปหากอาการไม่รุนแรง มักไม่ต้องเข้ารับการรักษา

เพียงไปพบแพทย์เพื่อติดตามอาการอย่างสม่ำเสมอ

เด็กบางรายอาจต้องใส่อุปกรณ์พยุงหลังหรือเข้ารับการผ่าตัดในกรณีที่มีอาการรุนแรง

•

ปรึกษาทุกปัญหาสุขภาพแบบออนไลน์
ไม่เสียค่าใช้จ่าย
